

Funcieprofiel van mensen die zich voorbereiden op de WIA

Met deze werkwijzer worden aan mensen met een infectieziekte die binnenkort een WIA beoordeling krijgen, handvatten gegeven om zicht en grip te krijgen op de problemen die ze hebben in het dagelijks leven, inclusief werk.

Om te beginnen is het belangrijk om een beeld te krijgen van uw eigen situatie. Dat doen we door te starten met een voorbeeld. Daarna wordt gekeken hoe u uw eigen situatie kunt beschrijven.

Voorbeeld: Cees

Vijf jaar geleden was Cees, toen 44 jaar oud en een zeer vaardig timmerman, fulltime werkzaam bij een aannemer gevestigd in een middelgroot dorp in Brabant. Hij hield van zijn vak en kon goed opschieten met zijn klanten en met zijn collega's. Hij was redelijk kritisch op zijn eigen werk en niet snel tevreden met het resultaat, maar wat hij maakte was eigenlijk altijd van uitstekende kwaliteit. Cees was een harde werker die als dat nodig was altijd bereid was nog wat uurtjes door te werken als er een klus af moest. Het bedrijf liep goed en de sfeer onderling was prima ondanks de werkdruk. Cees vond het heerlijk om buiten aan het werk te zijn, maar binnen werken was ook geen probleem.

Cees is getrouwd met Edith, mondhygiënist, even oud als hij en werkzaam bij een tandartsenpraktijk in het dorp. Ze hebben twee zonen die toen 10 en 11 jaar waren. Ze wonen in een kleine, maar gezellige woning in het centrum van het dorp.

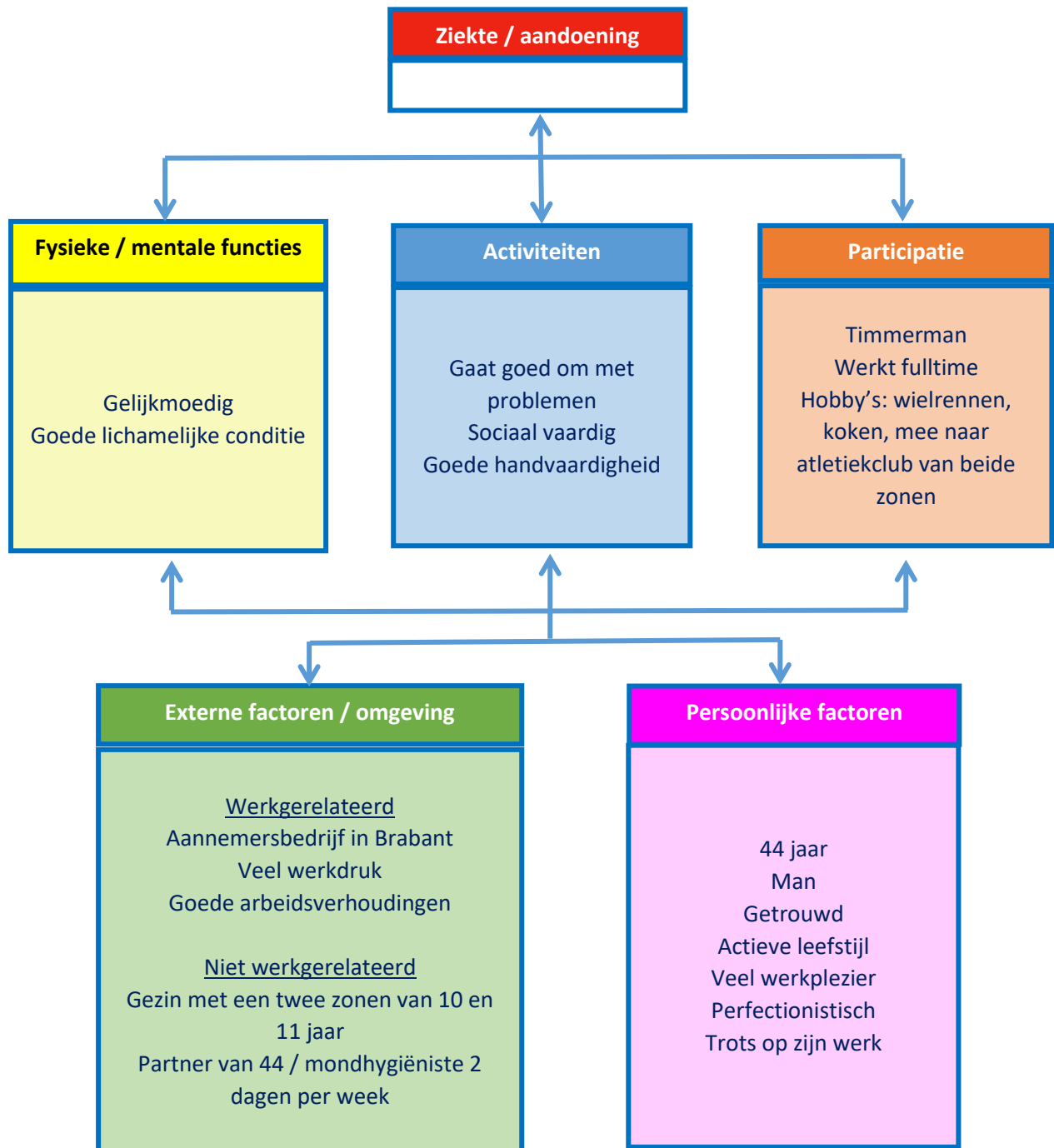
Cees was altijd een gelijkmoedig mens die zich niet makkelijk van de wijs liet brengen en voor ieder probleem een oplossing had. Cees zijn hobby's waren wielrennen (zondagochtend reed hij met een aantal vrienden een 'rondje' en daarna dronken ze gezellig koffie), hij kookte vaak en goed (beter dan Edith, die niet zo van koken houdt), en hij ging graag mee naar de atletiekclub van de beide zonen, waar hij dan meestal ook wat klusjes oppakte en gezellig bijkletste met andere ouders.

In plaatje 1 staat de situatie van Cees vijf jaar geleden. Hierbij is gebruikgemaakt van de ICF. ICF is de afkorting van International Classification of Functioning, Disability and Health. De ICF is door de Wereld Gezondheidsorganisatie ontwikkeld om het functioneren van mensen in het dagelijks leven te beschrijven.

- Bovenste vakje: ziekte / aandoening
Als iemand een bepaalde ziekte of aandoening heeft, kan die in het bovenste vakje worden opgeschreven. Vijf jaar geleden was Cees kerngezond en het vakje is dus leeg.
- Middelste vakjes: functioneren
In de drie vakjes eronder staat het functioneren van Cees beschreven. In het linker, gele blokje staat het lichamenlijk en mentaal functioneren van Cees vermeld: Cees heeft geen lichamenlijk problemen. In het middelste, blauwe vakje staan de activiteiten die Cees doet en die passen bij zijn werk en privé-situatie. In het linker, oranje vakje staat de participatie van Cees; hij werkt fulltime en heeft een aantal hobby's.
- Onderste vakjes: omgevingsfactoren en persoonlijke factoren

In het linker, groene onderste vakje staan de eigenschappen van de omgeving van Cees, zijn gezin en het werk dat hij doet. In het rechter, roze vakje staan zijn persoonlijke eigenschappen. Als je het plaatje zo leest komt er een actief iemand uit naar voren die midden in het leven staat en geniet van zijn werk en zijn gezin.

Plaatje 1 De situatie van Cees vijf jaar geleden

Vervolg

Vier jaar geleden begint Cees, die daarvoor eigenlijk nooit ziek was, een beetje te kwakkelen met zijn gezondheid. Hij is griepig, steeds opnieuw verkouden, heeft last van zijn gewrichten en voelt zich veel minder energiek dan normaal. Hoewel hij zich niet makkelijk ziek meldt, blijft hij nu toch een paar keer een dagje thuis om 'bij te slapen'. Volgens de huisarts is er niets aan de hand. Als Cees klachten blijft houden wordt hij doorverwezen naar het lokale ziekenhuis en blijkt dat hij Q-koorts heeft gehad. Mogelijk is hij besmet geraakt bij een grote verbouwing van een geitenboerderij. Medicijnen brengen aanvankelijk verlichting, maar Cees blijft kwakkelen. Cees vertoont frequent kortdurend verzuim. Omdat er veel klussen liggen, is zijn baas daar niet blij mee, maar hij heeft wel te doen met Cees en geeft hem de vrijheid om te verzuimen als dat nodig is. Helaas is dat steeds vaker het geval en twee jaar geleden is Cees voor het eerst meer dan 6 weken ziek. In het ziekenhuis wordt vastgesteld dat hij QVS heeft. Conform de Wet Verbetering Poortwachter maakt Cees samen met zijn baas een re-integratieplan.

Door al het 'gedoe' raakt hij wat van zijn gelijkmoedigheid kwijt en hij is kortaangebonden tegen zijn collegae en zijn klanten. Hij heeft last van jeuk en hartkloppingen. Daarom zegt hij ook steeds vaker het rondje fietsen zondags af, ook omdat hij moe is, en hij kookt ook veel minder dan vroeger. Hoewel zijn zonen nu zelf naar de atletiekclub gaan, gaat hij nog regelmatig mee, maar hij vermijdt het contact met andere ouders. Hij heeft geen zin meer om te koken en tegenwoordig trekt hij zich vaak terug in de schuur waar hij van boomstammetjes vogels 'beitelt'. Door zijn meer passieve leefstijl is Cees intussen zo'n 12 kg aangekomen en dat betekent dat hij wat overgewicht heeft. Daar wordt hij door zijn zonen een beetje mee geplaagd, maar het lukt hem niet om af te vallen. Zijn vrouw heeft nu de kinderen wat groter zijn haar baan uitgebreid van 2 naar 3 dagen per week. Ze heeft het koken zonder morren van Cees overgenomen maar maakt zich zorgen over zijn neerslachtigheid. Ze weet ook niet zo goed hoe ze daar mee om moet gaan. Doordat Cees zich steeds vaker terugtrekt in de schuur, heeft ze het gevoel hem 'kwijt te raken'.

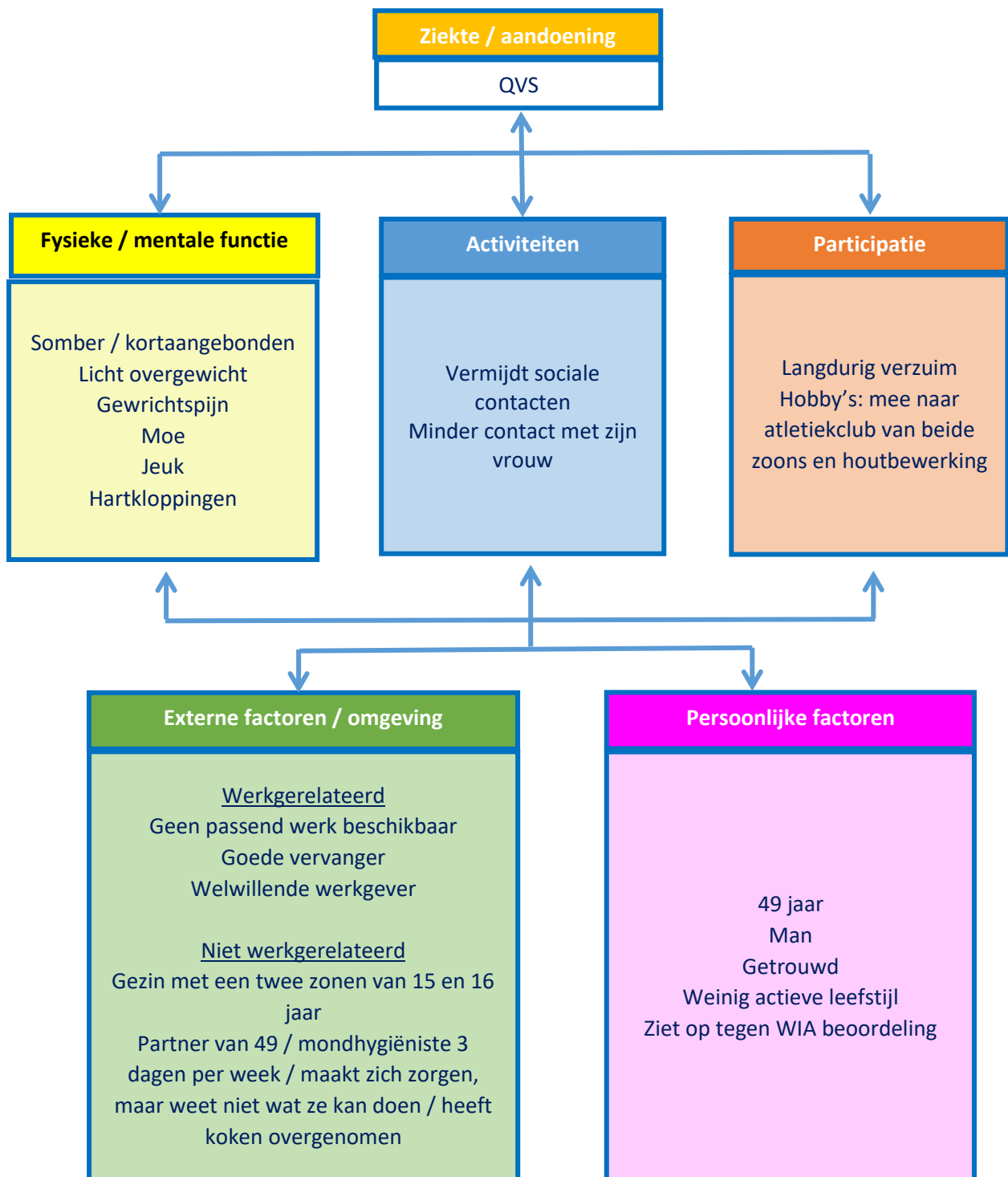
Ondanks goede wil van beide kanten, lukt het Cees niet om het werk weer op te pakken. Het bedrijf heeft geen mogelijkheden voor ander, minder zwaar werk en ook aanpassing van werktijden is lastig. Ze hebben intussen, voorlopig als vervanging, een andere timmerman ingehuurd die zijn werk goed doet. Nu is het week 89 van zijn verzuim en staat de WIA beoordeling voor de deur. Daar maakt hij zich grote zorgen over en hij is bang voor de financiële gevolgen.

In plaatje 2 staat de situatie van Cees nu vlak voor de WIA-beoordeling, opnieuw gebruikmakend van het ICF-schema.

- Bovenste vakje: ziekte / aandoening
In het bovenste vakje staat dat Cees QVS heeft.
- Middelste vakjes: functioneren
Ook in de drie blokjes daaronder zijn wijzigingen opgetreden: in het meest linker blokje staat nu dat Cees last heeft van vermoeidheid en kortaangebonden is.
In het middelste vakje staat dat hij meer moeite heeft met sociale contacten.
In het rechter vakje staat dat Cees langdurig is uitgevallen en dat hij nu andere bezigheden heeft

- Onderste vakjes: omgevingsfactoren en persoonlijke factoren

Plaatje 2 De situatie van Cees vlak voor de WIA-beoordeling

Vergelijking

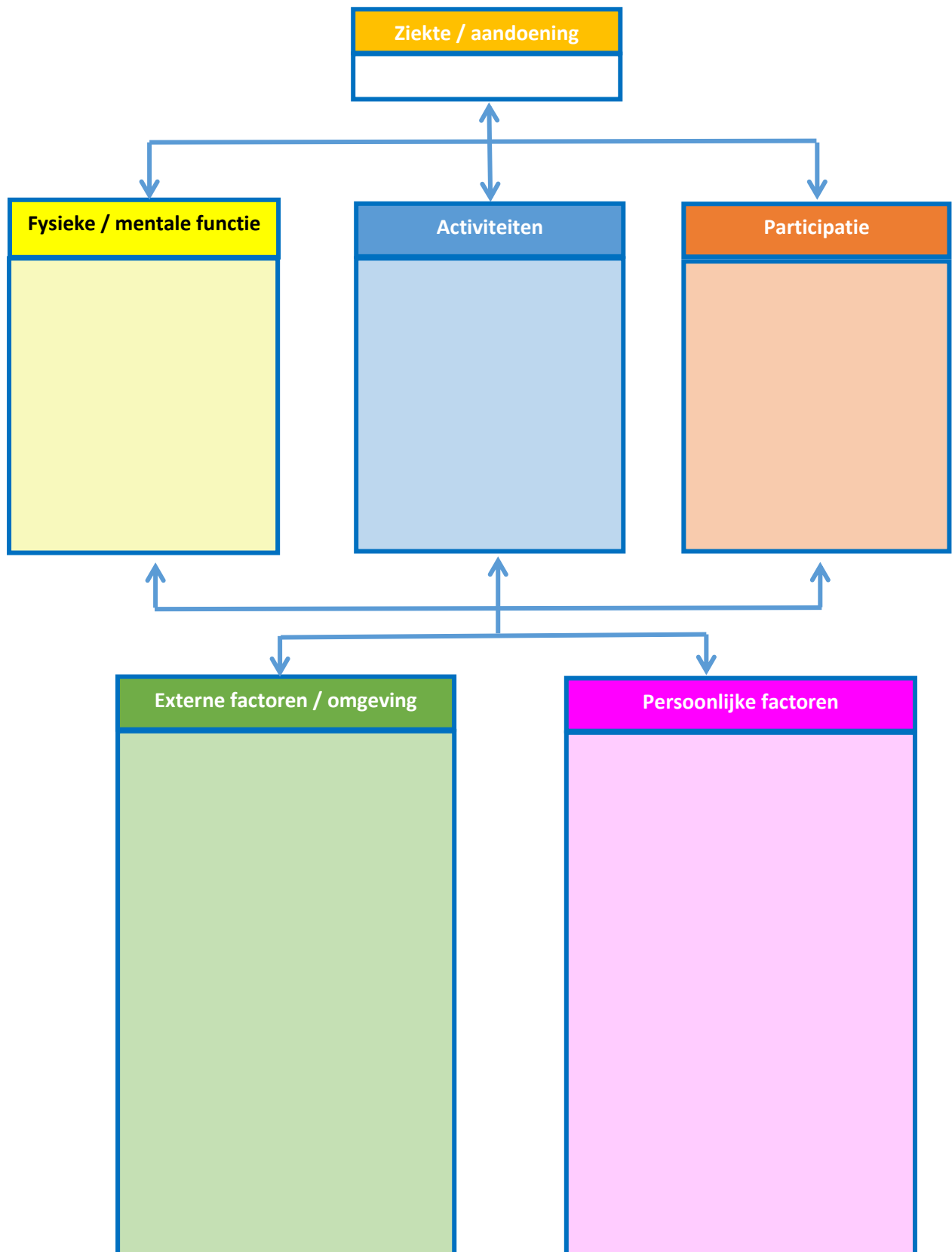
Als u de twee plaatjes van Cees naast elkaar legt ziet u goed wat hij, en met hem Edith, in de afgelopen jaren heeft 'ingeleverd'. Nu staat dus de WIA beoordeling voor de deur. Hoe Cees zich daarop voorbereidt, leest u verderop.

Eigen situatie / opdracht

Nu gaat u eerst kijken naar uw eigen situatie.

Om zicht te krijgen hoe u er zelf voorstaat, staat hieronder een leeg ICF-plaatje. Aan u de vraag om dit plaatje in te vullen voor de situatie zoals die nu is. Mocht u het lastig vinden om de goede woorden te vinden dan kunt u gebruik maken van de toegevoegde lijsten met problemen en factoren die veel worden gevonden bij en worden genoemd door mensen met chronische Q-koorts en QVS. De lijsten zijn toegevoegd ter inspiratie. U mag natuurlijk ook eigen woorden gebruiken. Om zo'n goed mogelijk beeld te schetsen van uw situatie, schrijft u zowel de positieve dingen op als de negatieve dingen.

Plaatje 3 Uw situatie nu

Lijst van termen / ter inspiratie voor het zelf invullen van plaatje 3

Functies / anatomische eigenschappen	
Gekozen is om de problemen en klachten te beschrijven, maar u kunt ook benoemen dat er geen klachten zijn	
Mentale functies	
<ul style="list-style-type: none"> • irritatie / kort lontje / prikkelbaar • slaapproblemen / slaapstoornissen: moeite met inslapen, moeite met doorslapen, verstoord slaappatroon, meer behoefte aan slaap • verminderd (korte termijn) geheugen / vergeetachtigheid • concentratievermindering / problemen met concentratie / concentratiestoornissen • verminderde mentale scherpte • neerslachtig / in de put zitten / depressieve gevoelens • stemmingswisselingen / emotionele labiliteit 	
Zintuiglijke waarneming	
<ul style="list-style-type: none"> • minder scherp zien / wazig zien • overgevoeligheid voor licht / lichtintolerantie • duizeligheid • oorsuizen (tinnitus) • (over)gevoelig voor warmte en/of koude / slecht kunnen tegen overgang van warm naar koud en vv 	
Pijn	
<ul style="list-style-type: none"> • hoofdpijn / hoofd-nekpijn (excl. migraine (zie persoonlijke factoren)) • pijn op de borst • spierpijn • gewrichtspijn • keelpijn • pijn in voeten / benen • pijnlijke huid • pijnlijke lymfknoopen 	
Hart, bloedvaten en longen	
<ul style="list-style-type: none"> • hartkloppingen • benauwdheid / kortademigheid / dyspnoe (bij inspanning) • hoesten 	
Spijverteringsstelsel	
<ul style="list-style-type: none"> • verminderde eetlust / anorexie • slikklachten • misselijkheid en braken • maag-/darmklachten / gastro-intestinale klachten • alcoholintolerantie / niet meer goed tegen alcohol kunnen 	
Conditie	
<ul style="list-style-type: none"> • verminderd fysiek uithoudingsvermogen / verminderde conditie • chronische vermoeidheid / vermoeibaarheid • laag energieniveau / wisselende energie 	
Bewegingsapparaat	
<ul style="list-style-type: none"> • verminderde spierkracht / spierzwakte / krachtsverlies • spiertrekkingen / spierspasme • gewrichtsproblemen 	
Overig	
<ul style="list-style-type: none"> • minder zin in sex • overmatig zweten / transpireren • nachtelijk zweten / transpireren • jeuk • vergrote lymfknoopen 	

Activiteiten
Gekozen is om de omschrijving neutraal te houden; ze kunnen ook positief en negatief worden gebruikt, bijv. moeite met lopen of goed kunnen omgaan met stress
Ontwikkelen / leren van (nieuwe) vaardigheden, bijv. leren van een andere taal
Motorische activiteiten <ul style="list-style-type: none"> • veranderen van houding, bijv. gaan zitten, gaan staan • handhaven van houding, bijv. blijven staan, zitten, liggen • buigen • optillen en meenemen • nauwkeurig gebruiken van de handen • reiken • lopen • klimmen
Communicatie <ul style="list-style-type: none"> • spreken • schrijven • lezen • typen • gebruiken van telecommunicatieapparatuur
Omgaan met lastige situaties <ul style="list-style-type: none"> • omgaan met stress, zoals omgaan met werkdruk • omgaan met crisissituaties
Gebruikmaken van vervoer <ul style="list-style-type: none"> • autorijden, motorrijden (gebruiken van gemotoriseerd privévervoermiddel) • reizen met de bus, trein, tram, metro (gebruiken van gemotoriseerd openbaar vervoer) • fietsen (besturen van door menskracht voortbewogen vervoermiddel)
Activiteiten van het dagelijks leven <ul style="list-style-type: none"> • zelfverzorging, zoals wassen, aankleden • zorgdragen voor eigen gezondheid
Onderhouden van sociale relaties <ul style="list-style-type: none"> • omgaan met kinderen • omgaan met partner, incl. onderhouden van intieme relaties • onderhouden van relaties met familie, vrienden en burens • onderhouden van relaties met mensen op het werk

Participatie
Gekozen is om de omschrijving neutraal te houden; ze kunnen ook positief en negatief worden gebruikt, bijv. afhankelijk zijn van uitkering of goed kunnen volhouden van het werk
Huishouden
Werk, zie voor soort werk het blokje externe factoren <ul style="list-style-type: none"> • volhouden van het werk (als werknemer), voltijds of deeltijds • werkzaam blijven als zelfstandig ondernemer / ZZP'er • doen van onbetaald werk / vrijwilligerswerk
Volgen opleiding <ul style="list-style-type: none"> • volgen en volhouden van een opleiding
Economische zelfstandigheid <ul style="list-style-type: none"> • economisch zelfstandig zijn, bijv. onafhankelijk zijn uitkering of van inkomen partner
Recreatie en sport / hobby <ul style="list-style-type: none"> • sporten • bezig zijn met hobby's, bijv. muziek maken, koken, klussen • sociale activiteiten, bijv. voorstelling / festival / film / museum bezoeken, op bezoek gaan bij familie / vrienden

Externe factoren	
Er is voor gekozen om zowel bevorderende als belemmerende externe factoren als voorbeeld op te nemen	
Bevorderende / positieve factoren	Belemmerende / negatieve factoren
Sociaal netwerk, zoals partner, kinderen, (naaste) familie, vrienden <ul style="list-style-type: none"> • ondersteuning / begrip • erkenning dat ik ziek ben • groot sociaal netwerk 	Sociaal netwerk, zoals partner, kinderen, (naaste) familie, vrienden <ul style="list-style-type: none"> • geen / gebrek aan ondersteuning van / begrip bij • geen erkenning dat ik ziek ben • klein sociaal netwerk • partner minder sociaal actief • sociaal netwerk is 'moe' • belastende thuissituatie
Maatschappij als geheel <ul style="list-style-type: none"> • erkenning dat ik ziek ben van • media aandacht (vorm van steun & erkenning, omgeving krijgt meer begrip) 	Maatschappij als geheel <ul style="list-style-type: none"> • geen erkenning dat ik ziek ben van • sociaal buitengesloten worden • geen media aandacht
Behandelaren, incl. huisarts <ul style="list-style-type: none"> • ondersteuning van / begrip bij behandelaar(s) • erkenning dat ik ziek ben 	Behandelaar, incl. huisarts <ul style="list-style-type: none"> • geen ondersteuning van / onbegrip bij • niet serieus genomen door • weet onvoldoende over Q-koorts • geen erkenning dat ik ziek ben
Zorg <ul style="list-style-type: none"> • revalidatietraject • beweegprogramma: omgaan met Q-koorts • extra vitamine D slikken 	Zorg <ul style="list-style-type: none"> • (bijwerkingen van) medicatie, zoals antibiotica en prednison
Inkomen <ul style="list-style-type: none"> • zekerheid van inkomen 	Inkomen / financiële situatie <ul style="list-style-type: none"> • geen financieel vangnet • extra medische kosten, vermindering aftrek specifieke zorgkosten • extra kosten voor huishoudelijke hulp • inhuren extra personeel (bij ZZP'ers)
Arbeidsinhoud <ul style="list-style-type: none"> • fysiek weinig zware taken (eventueel aangepast) • mentaal weinig zware taken (eventueel aangepast) • emotioneel weinig zware taken (eventueel aangepast) • veel mogelijkheden / autonomie • zelfstandigheid • veel variatie in werkzaamheden • minder computerwerk • taken afstoten die energie kosten • (tijdelijk) aanpassen van taken 	Arbeidsinhoud <ul style="list-style-type: none"> • fysiek zware taken • mentaal zware taken • emotioneel zware taken • weinig mogelijkheden • weinig afwisseling in het werk • veel computerwerk • veel werkdruk
Arbeidsomstandigheden <ul style="list-style-type: none"> • aangepast / instelbaar meubilair • aangepast gereedschap 	Arbeidsomstandigheden <ul style="list-style-type: none"> • zware werkomstandigheden (hitte, koude, tocht, geluid, trilling) • niet aangepast / niet instelbaar meubilair
Arbeidsvoorwaarden <ul style="list-style-type: none"> • vast contract / vaste aanstelling • werktijden: regelmatige werktijden / vrijstelling van nachtdiensten en 	Arbeidsvoorwaarden <ul style="list-style-type: none"> • tijdelijk contract • werktijden: onregelmatige werktijden, avond-, nacht- en weekenddiensten • geen keuze in nemen van pauzes

<p>onregelmatige diensten, flexibele werktijden, aangepaste werktijden</p> <ul style="list-style-type: none"> • zelf pauzes mogen nemen • mogelijkheden voor omscholing naar ander werk • mogelijkheid om thuis te werken • mogelijkheid om extra verlofdagen te kopen / op te nemen 	<ul style="list-style-type: none"> • weinig / geen omscholingsmogelijkheden • geen mogelijkheden om thuis te werken • geen mogelijkheid om extra verlofdagen te kopen / op te nemen
<p>Arbeidsverhoudingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • ondersteuning / begrip van leidinggevende / werkgever • ondersteuning / begrip van collega's • erkenning dat ik ziek ben 	<p>Arbeidsverhoudingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • geen ondersteuning / onbegrip van leidinggevende / werkgever • geen ondersteuning / onbegrip van collega's • geen erkenning dat ik ziek ben • tegenwerking door
<p>Bedrijfsarts</p> <ul style="list-style-type: none"> • ondersteuning van / begrip bij bedrijfsarts • vertrouwen van / in bedrijfsarts • goede begeleiding door bedrijfsarts, bijv. die je afremt als je te veel wilt qua werk 	<p>Bedrijfsarts</p> <ul style="list-style-type: none"> • geen ondersteuning van / onbegrip bij bedrijfsarts • geen vertrouwen van / in bedrijfsarts • bedrijfsarts als niet objectief beschouwd • bedrijfsarts weet onvoldoende over Q-koorts
<p>Kenmerken bedrijf</p> <ul style="list-style-type: none"> • positieve cultuur binnen bedrijf • begeleidingsmogelijkheden binnen bedrijf 	<p>Kenmerken bedrijf</p> <ul style="list-style-type: none"> • negatieve cultuur binnen bedrijf • geen begeleidingsmogelijkheden binnen bedrijf
<p>UWV</p> <ul style="list-style-type: none"> • (ervaren) objectiviteit uitvoering regelingen door UWV • dossierkennis medewerkers 	<ul style="list-style-type: none"> • geen (ervaren) objectiviteit uitvoering regelingen door UWV • gebrek aan dossierkennis medewerkers
<p>Overig</p> <ul style="list-style-type: none"> • positieve arbeidsmarkt 	<p>Overig</p> <ul style="list-style-type: none"> • negatieve arbeidsmarkt • tekortschietende / onvoldoende wet- en regelgeving • ervaren gebrek aan objectiviteit bij uitvoering regelgeving

Persoonlijke factoren	
Er is voor gekozen om zowel bevorderende als belemmerende persoonlijke factoren als voorbeeld op te nemen	
Bevorderende / positieve factoren	Belemmerende / negatieve factoren
Demografische factoren <ul style="list-style-type: none"> • hoge sociaal-economische status • hoog opleidingsniveau 	Demografische factoren <ul style="list-style-type: none"> • lage sociaal-economische status • laag opleidingsniveau
Ziektegerelateerde factoren <ul style="list-style-type: none"> • geen comorbiditeit / bijkomende ziekten • ziekte geaccepteerd 	Ziektegerelateerde factoren <ul style="list-style-type: none"> • comorbiditeit / bijkomende ziekten, zoals terugkerende verkoudheden, ontstekingen aan hart/hartkleppen, longontsteking, oorontsteking, koorts, allergieën, migraine • ziekte (nog) niet geaccepteerd
Kennis / inzicht <ul style="list-style-type: none"> • voldoende kennis over Q-koorts • voldoende kennis over procedures • inzicht in eigen kunnen 	Kennis / inzicht <ul style="list-style-type: none"> • onvoldoende kennis over Q-koorts • onvoldoende kennis over procedures • geen inzicht in eigen kunnen
Copingvaardigheden <ul style="list-style-type: none"> • actieve / probleem oplossende copingstijl • gebruikmaken van spiekbriefjes / actielijstjes • keuzes kunnen/durven maken • grenzen kunnen/durven aangeven • dingen blijven doen ook al kosten ze energie 	Copingvaardigheden <ul style="list-style-type: none"> • reactieve / passieve copingstijl • geen keuzes kunnen/durven maken • geen grenzen kunnen/durven aangeven • makkelijk dingen opgeven als ze energie kosten
Mentale persoonlijke factoren <ul style="list-style-type: none"> • assertief • gevoel grip te hebben op de situatie • goede kwaliteit van leven • hoge veerkracht • zingeving / perspectief • positief zelfbeeld • zelfvertrouwen 	Mentale persoonlijke factoren <ul style="list-style-type: none"> • weinig assertief of te assertief • gevoel geen / weinig grip te hebben op de situatie / gevoel van machteloosheid / frustratie • slechte kwaliteit van leven • lage veerkracht • weinig / gebrek aan zingeving / perspectief • negatief zelfbeeld • weinig zelfvertrouwen • weinig vertrouwen in eigen lichaam • zich eenzaam voelen • zich schamen • zich bezwaard voelen, bijv. richting partner • behoefte aan aandacht • behoefte aan status en bezit
Leefstijl <ul style="list-style-type: none"> • een vlak en gezond leven leiden • geen alcohol 	Leefstijl <ul style="list-style-type: none"> • weinig actieve leefstijl • roken • verslaving (drugs, alcohol, gokken)
Werkgerelateerde persoonlijke factoren <ul style="list-style-type: none"> • hoge werkmoraal • werk belangrijk voor individu • veel werkplezier • gemotiveerd om aan het werk te blijven • acceptatie dat werken niet meer gaat 	Werkgerelateerde persoonlijke factoren <ul style="list-style-type: none"> • lage werkmoraal • werk minder belangrijk voor individu • weinig werkplezier • niet / weinig gemotiveerd om aan het werk te blijven • (nog) niet geaccepteerd dat werken niet meer gaat • grote herstelbehoefte